

Kliniske oppslagsverk

- BMJ Best Practice
- UpToDate

En veiledning fra Medisinsk bibliotek

Veiledninger fra Medisinsk bibliotek

Medisinsk bibliotek har utarbeidet en rekke veiledninger til hjelp i informasjonsjungelen. Alle veiledningene kan fås i våre lokaler, eller skrives ut fra våre websider på www.oslo-universitetssykehus.no/medbib . OBS! Veiledningene oppdateres jevnlig, sørg for at du har nyeste versjon!

Denne veiledningen gir en innføring i bruken av de kliniske oppslagsverkene BMJ Best Practice og UpToDate.

Medisinsk bibliotek tilbyr brukerstøtte og søkehjelp til ansatte ved Oslo universitetssykehus. Ansatte oppfordres til primært å bruke biblioteket ved den lokasjonen hvor de jobber.

Innhold

Hva er kliniske oppslagsverk?	3
Hva er BMJ Best Practice?	3
Hva er UpToDate?	3
Hvordan får jeg tilgang til de kliniske oppslagsverkene?	3
BMJ Best Practice	3
UpToDate	3
BMJ Best Practice – brukerveiledning	4
Bla gjennom tilstander (Browse Conditions)	4
Se på et tema	5
Clinical Evidence	6
Ressurser	7
Søke i BMJ Best Practice	8
Flere muligheter med innlogging	8
BMJ Best Practice på mobile enheter	8
UpToDate – brukerveiledning	9
Søke i UpToDate	9
Se på et tema	10
Finne et bestemt ord i teksten	10
Utskrift og e-post	10
UpToDate på mobile enheter	10

Hva er kliniske oppslagsverk?

Kliniske oppslagsverk eller point-of-care tools som de kalles på engelsk, er elektroniske oppslagsverk som gir god og rask oversikt over diagnose, behandling, prognose etc. for en lang rekke tilstander. I point-of-care-begrepet ligger at de skal kunne brukes i pasientmøtet for å gjøre raske oppslag og få raske svar. Norsk helsepersonell har via Helsebiblioteket tilgang til de kliniske oppslagsverkene BMJ Best Practice og UpToDate. Begge oppslagsverkene er tilgjengelige både på datamaskiner og mobile enheter med internettilgang. BMJ Best Practice finnes også som en app for iPhone/iPad/iPod Touch.

Hva er BMJ Best Practice?

BMJ Best Practice er et klinisk oppslagsverk fra BMJ Evidence Centre. Den dekker mer enn 10.000 ulike tilstander, og oppdateres kontinuerlig. Forfatterne er leger og farmasøyter (all informasjon om legemidler sjekkes av farmasøyt). Bibliotekarere gjør jevnlig systematiske søk for å finne den beste og mest oppdaterte forskningen innenfor de temaene BMJ Best Practice dekker. Kunnskapsgrunnlaget er internasjonal forskning og forfatterne er også fra ulike deler av verden. Alt i BMJ Best Practice gjennomgår dobbel fagfelleevaluering (peer-review).

Hva er UpToDate?

UpToDate er et amerikansk oppslagsverk som brukes av leger over hele verden. Den dekker over 10.000 emner innen 21 medisinske spesialiteter. Den oppdateres jevnlig, med tre hovedoppdateringer i året. Overvekt av amerikanske forfattere (leger). Det gjøres jevnlig søk i en rekke databaser og tidsskrifter for å finne den beste og mest oppdaterte forskningen innenfor de temaene UpToDate dekker. Alt i UpToDate gjennomgår dobbel fagfelleevaluering (peer-review).

Hvordan får jeg tilgang til de kliniske oppslagsverkene?

BMJ Best Practice

BMJ Best Practice er fritt tilgjengelig på Internett i Norge. Det betyr at du kan få tilgang fra alle datamaskiner i Norge med internettilgang uten å logge deg på med brukernavn og passord. Bruk lenke til BMJ Best Practice på www.helsebiblioteket.no, eller lenke på ditt eget biblioteks hjemmeside.

For å få tilgang til appen av BMJ Best Practice, må du først registrere deg med brukernavn og passord. Se eget avsnitt om mobile enheter.

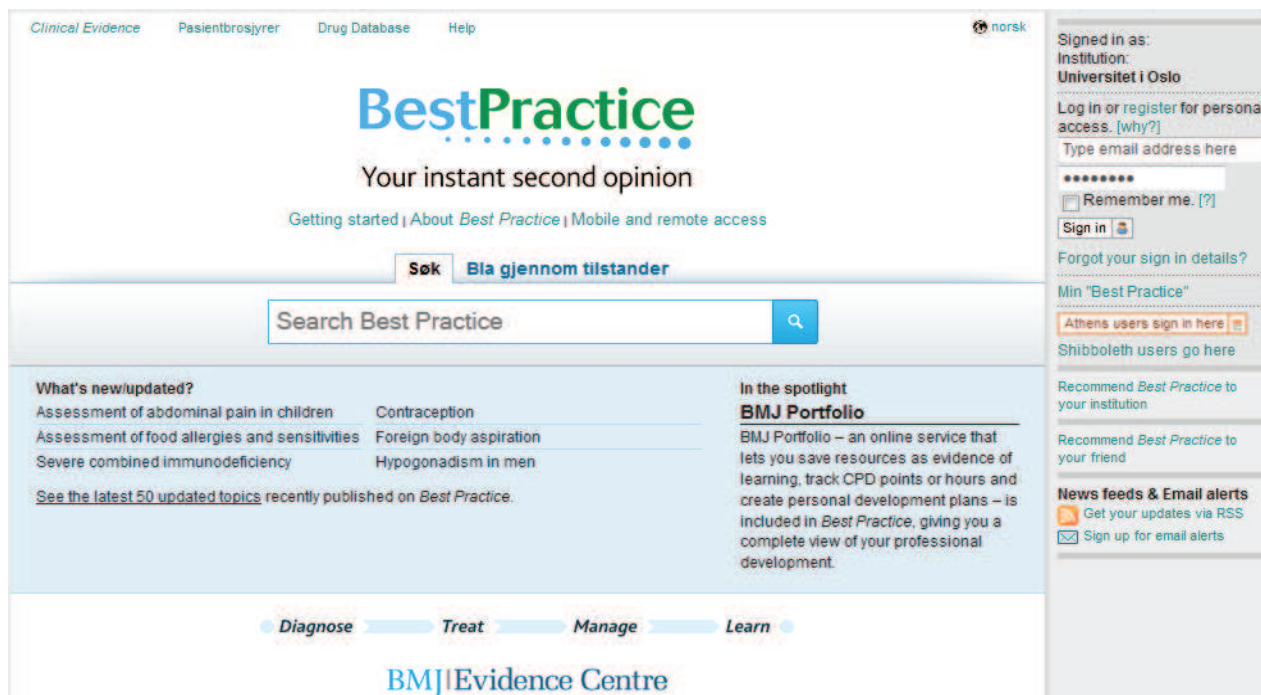
UpToDate

UpToDate er fritt tilgjengelig på Internett i Norge. Bruk lenke til UpToDate på www.helsebiblioteket.no eller lenke på ditt eget biblioteks hjemmeside.

Når du går inn på nettsiden til Helsebiblioteket med mobiltelefon, blir man automatisk sendt til en mobiltilpasset side, velg så UpToDate. Du kan også velge *Gå til mobilutgave* nederst på www.helsebiblioteket.no, der vil du få oversikt over alle mobiltilpassede ressurser de tilbyr. Se eget avsnitt om mobile enheter.

BMJ Best Practice – brukerveiledning

BMJ Best Practice er enkel og intuitiv å navigere i. Bruk lenke på www.helsebiblioteket.no eller på ditt eget biblioteks hjemmeside for å komme inn i BMJ Best Practice. Åpningsbildet ser omtrent slik ut:

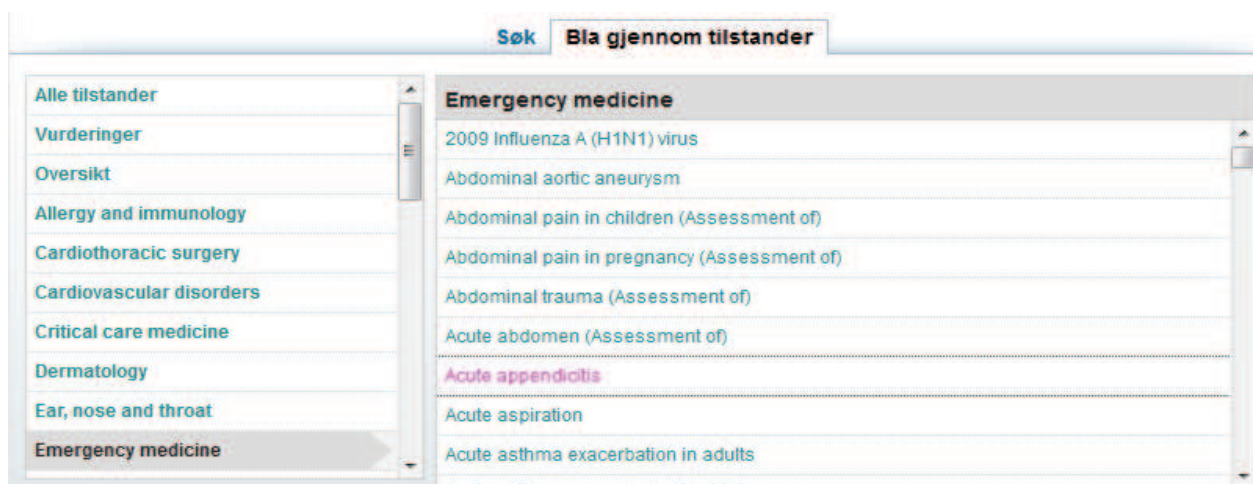

En del navigasjonslenker og overskrifter er på norsk, alt innhold for øvrig er på engelsk. Hvis du ønsker å ha alt på engelsk kan du klikke på ordet "norsk" i menyen øverst på siden og endre språk.

Det er to muligheter for å finne innholdet i BMJ Best Practice: *Bla gjennom tilstander* (Browse conditions) og *Søk* (Search Best Practice).

Bla gjennom tilstander (Browse Conditions)

Klikk på *Bla gjennom tilstander* og du får opp en meny. Til venstre får du opp ulike spesialiteter. Bla nedover for å finne rett spesialitet og klikk på denne. I eksemplet nedenfor har vi valgt *Emergency medicine* i menyen til venstre, og vil videre velge *Acute appendicitis* i menyen til høyre.

Se på et tema

Når du har klikket på *Acute appendicitis*, får du åpnet temaet/kapitlet om akutt blindtarmbetennelse:

Acute appendicitis

Highlights
Sammendrag
Oversikt

Grunnleggende
Definisjon
Epidemiologi
Etiologi
Patofysiologi

Diagnose
Anamnese og undersøkelse
Prøver
Differensial
Steg-for-steg
Kriterier
Retningslinjer
Sykehistorie

Behandling
Detaljer
Steg-for-steg
Retningslinjer
Evidens

Oppfølging
Anbefalinger
Komplikasjoner
Prognose

Ressurser
Referanser
Bilder
Nettressurser
Pasientbrosjyrer
Takk til
Update history
Related BMJ content

Legg til "Learning" | Bokmerke/favoritt | Notes | Tools

History & exam

Key factors

- abdominal pain
- anorexia
- right lower quadrant tenderness

Other diagnostic factors

- adolescence or early adulthood
- nausea
- vomiting
- fever
- Rovsing's sign
- psoas sign
- obturator sign
- diminished bowel sounds

History & exam details

Diagnostic tests

1st tests to order

- FBC
- abdominal and pelvic CT scan
- urinary pregnancy test

Tests to consider

- abdominal ultrasound
- urinalysis
- abdominal and pelvic MRI in pregnancy

Diagnostic tests details

Treatment details

Acute

uncomplicated acute appendicitis

- appendectomy + supportive care
- IV antibiotic therapy

unwell with perforation or abscess

- IV antibiotic therapy + supportive care
- perforation**
 - appendectomy
- abscess**
 - drainage ± interval appendectomy

Treatment details

Sist oppdatert: jun 28, 2013

Hvert tema er delt opp i *Highlights*, *Grunnleggende*, *Diagnose*, *Behandling*, *Oppfølging* og *Ressurser*. Klikk på de ulike delene eller deres underemner for mer informasjon.

I bildet nedenfor har vi klikket på *Diagnose – anamnese og undersøkelse* og så på *abdominal pain*.

Acute appendicitis

Highlights
Sammendrag
Oversikt

Grunnleggende
Definisjon
Epidemiologi
Etiologi
Patofysiologi
Klassifisering

Forebygging
Primær
Screening
Sekundær

Diagnose
anamnese og undersøkelse
Prøver
Differensial
Steg-for-steg
Kriterier
Retningslinjer
Sykehistorie

Behandling
Detaljer
Steg-for-steg
Fremtidige
Retningslinjer
Evidens

Oppfølging
Anbefalinger
Komplikasjoner
Prognose

Ressurser
Referanser
Bilder
Nettressurser
Pasientbrosjyrer
Takk til

Legg til notater | Bokmerke/favoritt | Legg til "Learning" | Del | Tilbakemelding | Skriv ut | E-post

History & examination

Key diagnostic factors [show all](#)

- abdominal pain (common)**
 - Constant mid-abdominal pain which later shifts to right lower quadrant. Usually worse on movement.
- anorexia (common)**
- right lower quadrant tenderness (common)**

Other diagnostic factors [show all](#)

- adolescence or early adulthood (common)**
- nausea (common)**
- fever (common)**
- diminished bowel sounds (common)**

Risk factors [show all](#)

- < 6 months of breastfeeding**
- low dietary fibre**

Hygiene

Klikk her for å få mer informasjon om alle diagnostiske faktorer

I bildet nedenfor har vi klikket på *Behandling – Steg for steg*. Under *Retningslinjer* legger BMJ Evidence Centre lenker til relevante og kunnskapsbaserte retningslinjer laget av andre.

Acute appendicitis

Highlights	Grunnleggende	Forebygging	Diagnose	Behandling	Oppfølging	Ressurser
Sammendrag Oversikt	Definisjon Epidemiologi Etiologi Patofysiologi Klassifisering	Primær Screening Sekundær	anamnese og undersøkelse Prøver Differensial Steg-for-steg Kriterier Retningslinjer Sykehistorie	Detaljer Steg-for-steg Fremtidige Retningslinjer Evidens	Anbefalinger Komplikasjoner Prognose	Referanser Bilder Nettressurser Pasientbrosjyrer Takk til

Legg til notater | Bokmerke/favoritt | Legg til "Learning" | Del | Tilbakemelding | Skriv ut | E-post

Treatment approach

The goal of treatment is to remove the infected appendix.

Uncomplicated presentation

Once the diagnosis of acute appendicitis is made, patients should be given nil by mouth.

Maintenance IV fluids, such as lactated Ringer solution should be started. Use of prophylactic IV antibiotics postoperatively is controversial; however, the use of cefoxitin is recommended for uncomplicated appendicitis to reduce the risk of wound infection. [40] Appendectomy should be performed without delay.

Complicated presentation

Complications of acute appendicitis occur in 4% to 6% of patients and include gangrene with subsequent perforation or intra-abdominal abscess. [11]

Clinical Evidence

Clinical Evidence er et annet oppslagsverk som produseres av BMJ Evidence Centre. Clinical Evidence dekker først og fremst behandling. Den gir ikke anbefalinger, men gir informasjon om hvilke behandlinger som er bevist effektive eller ikke. Anbefalingene i BMJ Best Practice bygger bl.a. på evidensen i Clinical Evidence. Clinical Evidence er innebygget i BMJ Best Practice under *Behandling – Evidens*.

Acute appendicitis

Highlights	Grunnleggende	Forebygging	Diagnose	Behandling	Oppfølging	Ressurser
Sammendrag Oversikt	Definisjon Epidemiologi Etiologi Patofysiologi Klassifisering	Primær Screening Sekundær	anamnese og undersøkelse Prøver Differensial Steg-for-steg Kriterier Retningslinjer Sykehistorie	Detaljer Steg-for-steg Fremtidige Retningslinjer Evidens	Anbefalinger Komplikasjoner Prognose	Referanser Bilder Nettressurser Pasientbrosjyrer Takk til

Legg til notater | Bokmerke/favoritt | Legg til "Learning" | Del | Tilbakemelding | Skriv ut | E-post

Related systematic reviews: Questions

Appendicitis

- What are the effects of treatments for acute appendicitis?

Klikk på spørsmålet *What are the effects of treatments for acute appendicitis?*, og du får opp en tabell som viser de ulike behandlingene:

Related systematic reviews: Questions		Intervention Table	ClinicalEvidence
What are the effects of treatments for acute appendicitis?			
Beneficial		Surgery plus antibiotics	
Likely to be beneficial		Laparoscopic surgery versus open surgery in children	
Trade off between benefits and harms		- Laparoscopic surgery versus open surgery in adults - Antibiotics versus surgery	
Unknown effectiveness		- Antibiotics versus no treatment / placebo - Surgery versus no treatment	
Likely to be ineffective or harmful		Stump inversion at open appendectomy versus simple ligation	

Klikk videre på en av behandlingene, og du får en oppsummering av beste evidens på dette området.

Ressurser

Under *Ressurser* i BMJ Best Practice finner du bl.a. referanseliste, bilder, pasientinformasjon (på engelsk, Helsebiblioteket har oversatt og tilpasset noe av pasientinformasjonen til norsk). Under *Takk til* finner du informasjon om forfatterne av det aktuelle temaet.

Acute appendicitis

Highlights
Sammendrag
Oversikt

Grunnleggende
Definisjon
Epidemiologi
Etiologi
Patofysiologi
Klassifisering

Forebygging
Primær
Screening
Sekundær

Diagnose
anamnese og undersøkelse
Prøver
Differensial
Steg-for-steg
Kriterier
Retningslinjer
Sykehistorie

Behandling
Detaljer
Steg-for-steg
Fremtidige
Retningslinjer
Evidens

Oppfølging
Anbefalinger
Komplikasjoner
Prognose

Ressurser
Referanser
Bilder
Nettressurser
Pasientbrosjyrer
Takk til

Legg til notater
Bokmerke/favoritt
Legg til "Learning"
Del
Tilbakemelding
Skriv ut
E-post

Citations

Key articles

Hardin DM. Acute appendicitis: review and update. Am Fam Physician. 1999;60:2027-2034.
Abstract

Temple CL, Shirley AH, Temple WJ. The natural history of appendicitis in adults. A prospective study. Ann Surg. 1995;221:278-281.
Full Text Abstract

Søke i BMJ Best Practice

I de fleste tilfeller vil det være best å bruke *Bla gjennom tilstander* (*Browse Conditions*) for å finne frem til innholdet i BMJ Best Practice, men det er også mulig å søke etter bestemte ord. Vær oppmerksom på at søkefunksjonen er svært enkel. Dersom du ikke finner noe på første forsøk, prøv igjen med andre ord (synonymer). I eksemplet under har vi søkt på *insomnia*. Vi får en liste over steder der dette ordet finnes i BMJ Best Practice. Klikk på fanene for å avgrense søket til henholdsvis *tilstander*, *diagnose*, *behandling*, *evidens*, *legemiddeldatabase* eller *retningslinjer*.

The screenshot shows the 'Søkeresultater' (Search Results) page. At the top, there is a search bar containing the word 'insomnia'. Below the search bar, a tip says: 'Tips: Klikk på fanene for å forbedre søket ditt' (Tip: Click on the tabs to improve your search). There are several tabs: 'Alle resultater (376)', 'Tilstander (3)', 'Diagnose (75)', 'Behandling (96)', 'Evidens (91)', 'Legemiddeldatabase (0)', and 'Retningslinjer (5)'. Below the tabs, it says 'Resultater 1 til 50 av 376' and 'Lagre dette søket' (Save this search). The results are listed under the 'Tilstand' (Condition) tab. The first result is 'Insomnia' with links for 'Highlights', 'Grunnleggende' (Basic), 'Forebygging' (Prevention), 'Diagnose', 'Behandling' (Treatment), 'Oppfølging' (Follow-up), and 'Ressurser' (Resources). The second result is 'Dyssomnias in children' with similar links. At the bottom, there is a 'Pasientbrosjyre' (Patient brochure) for 'Insomnia'.

Flere muligheter med innlogging

Du behøver ikke brukernavn og passord for å komme inn på BMJ Best Practice i Norge, men når du er inne i BMJ Best Practice kan du registrere deg med brukernavn og passord for å få muligheter til bl.a. å lage bokmerker, lagre dine egne notater i *Min Best Practice*, og få tilgang til appen til BMJ Best Practice.

I menyen til høyre finner du en innloggingsboks. For å skaffe deg brukernavn og passord klikker du på *register for personal access*. Bruk e-postadressen din som brukernavn og velg et passord. Logg så på med dette når du bruker BMJ Best Practice.

The screenshot shows a login/register box. At the top, it says 'Log in or register for personal access. [why?]'. Below this is a text input field labeled 'Type email address here'. Underneath the field is a password field represented by dots. There is a checkbox labeled 'Remember me. [?]'. Below the checkbox is a 'Sign in' button with a user icon. At the bottom, there are two links: 'Forgot your sign in details?' and 'Min "Best Practice"'.

BMJ Best Practice på mobile enheter

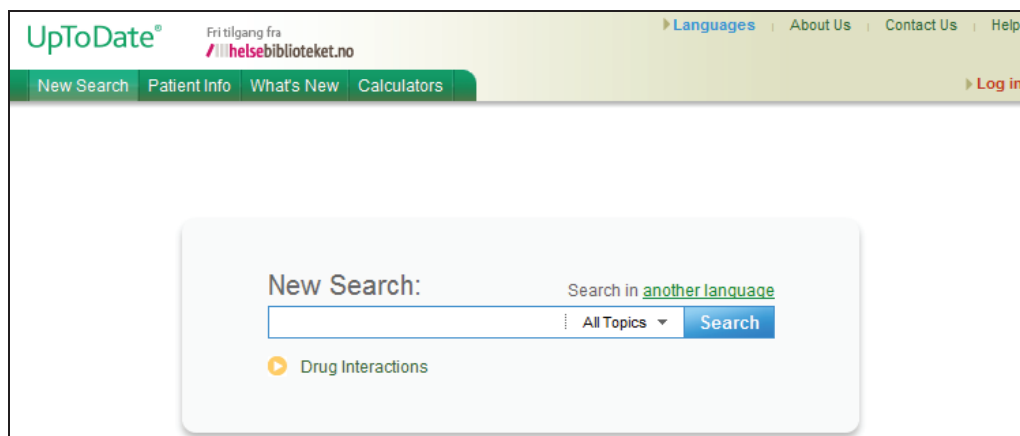
Ved bruk av mobiltelefon med internettilgang, finnes det en mobilversjon av BMJ Best Practice. Åpne nettleseren på mobiltelefonen og gå til www.helsebiblioteket.no, du blir da automatisk sendt til en mobiltilpasset side, velg så BMJ Best Practice. Du kan også velge *Gå til mobilutgave* nederst på www.helsebiblioteket.no, der vil du få oversikt over alle mobiltilpassede ressurser de tilbyr, velg så BMJ Best Practice. BMJ Best Practice fungerer også på lesebrett med internettilgang.

For å installere appen til BMJ Best Practice må du opprette en bruker inne på nettversjonen av BMJ Best Practice. Dette må gjøres fra en datamaskin med norsk IP-adresse. Gå deretter til App Store på din iPhone/iPad/iPod Touch og søk på «bmj decision support» for å finne BMJ Best Practice-appen. Last ned på vanlig måte. Første gang du bruker denne Best Practice-versjonen må du logge på med brukernavnet og passordet du opprettet tidligere slik at alt innholdet lastes inn. Klikk på «Settings» for å logge inn.

UpToDate – brukerveiledning

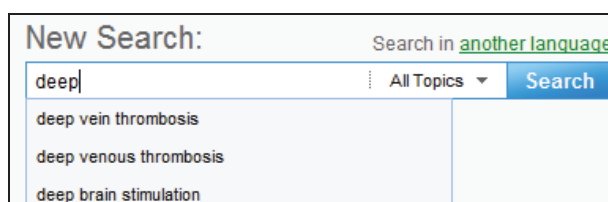
UpToDate er enkel og intuitiv å navigere i. I denne veiledningen gir vi noen eksempler på de viktigste funksjonene.

Bruk lenke på www.helsebiblioteket.no eller på ditt eget biblioteks hjemmeside for å komme inn i UpToDate.

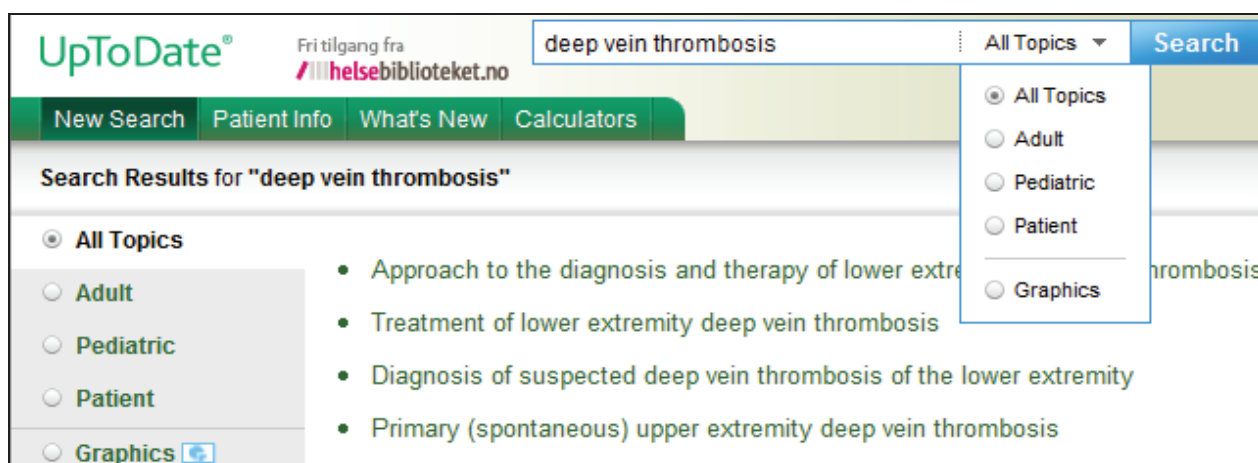

Søke i UpToDate

Skriv inn det du vil søke på og klikk på *Go*. Når du skriver inn noe, kan det hende det kommer opp forslag. Bruk et av disse, eller skriv inn det du selv vil. I dette eksemplet har vi søkt på *deep vein thrombosis*.

Trefflisten er sortert slik at det mest relevante kommer øverst. Du kan evt. bruke fanene til å begrense søket til informasjon om voksne eller barn, eller til pasientinformasjon. Klikk på en tittel for å åpne det aktuelle temaet.

Se på et tema

I bildet under har vi åpnet temaet *Treatment of lower extremity deep vein thrombosis*. Under *Topic outline* i menyen til venstre kan du klikke for å hoppe til ulike deler av dokumentet.

The screenshot shows the UpToDate interface for the topic "Treatment of lower extremity deep vein thrombosis". On the left is a "TOPIC OUTLINE" menu with sections: SUMMARY & RECOMMENDATIONS (highlighted), INTRODUCTION, Ancillary information, GENERAL OBJECTIVES, UNFRACTIONATED HEPARIN, LOW MOLECULAR WEIGHT HEPARIN, FONDAPARINUX, and THROMBOLYTIC THERAPY AND THROMBECTOMY. The main content area displays the title, authors (Gregory YH Lip, MD, FRCPE, FESC, FACC; Russell D Hull, MBBS, MSc), section editors (Lawrence LK Leung, MD; Jess Mandel, MD), and deputy editor (Geraldine Finlay, MD). It also includes a "Disclosures" section and an "INTRODUCTION" paragraph. At the top right are icons for Find, Patient, Print, and Email. A vertical "Topic Feedback" button is on the right edge.

Finne et bestemt ord i teksten

The "Find in Topic" search box is shown with "heparin" entered in the input field. Below the input field are two radio buttons: "Find synonyms" (selected) and "Find exact match". At the bottom are "Find" and "Clear" buttons.

Hvis du leter etter et bestemt ord i teksten, kan du bruke *Find*-knappen i menyen øverst til høyre. Du får da opp en boks hvor du kan skrive inn det ordet/frasen du leter etter. Merk av for *Find synonyms* for også å finne synonymer.

Utskrift og e-post

Med knappene *Print* og *Email* kan du skrive ut eller sende et tema på e-post til deg selv eller en kollega. Når du sender e-post til en kollega, kan du krysse av for at vedkommende skal få 30 dagers tilgang til UpToDate. UpToDate er gratis tilgjengelig for helsepersonell i Norge, men dette kan være en fin mulighet til å gjøre kolleger oppmerksomme på den.

UpToDate på mobile enheter

Mobilversjonen av UpToDate kommer automatisk opp når du åpner nettleseren på mobiltelefonen og går til www.helsebiblioteket.no, og velger UpToDate. Du kan også velge *Gå til mobilutgave* nederst på www.helsebiblioteket.no, der vil du få oversikt over alle mobiltilpassede ressurser de tilbyr, velg så UpToDate. UpToDate fungerer også på lesebrett med internetttilgang.